

OKRUŽNI SUD U PRIZRENU

K. br. 66/2001

27. marta 2002. godine

Prizren

U IME NARODA

Okružni sud u Prizrenu u veću sastavljenom od međunarodnog sudije Hajnalke Karpati kao predsednika veća, međunarodnih sudija Birgit Lange-Klepsch i Timothy Claysona kao članova veća, sa zapisničarem Filanzom Shporta, sudeći u krivičnom predmetu protiv SAVE MATIĆA iz Orahovca, optuženog za krivično delo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz člana 142. Krivičnog zakona Jugoslavije, koji se primenjuje na osnovu Uredbe UNMIK-a br. 1999/24, po optužnici Okružnog javnog tužioca u Prizrenu Kt. br. 310/99 od 11. septembra 2000. godine, po održanom javnom glavnom pretresu dana 22, 27, 29. novembra, 4, 5, 6, 10. decembra 2001. godine, 4, 24, 25. januara, 6, 18. februara, 7, 19, 20, 25, 26. i 27. marta 2002. godine u prisustvu stranaka, okružnog javnog tužioca Skendera Morine, okrivljenog i njegovih branilaca, Branke Slani Taboroši i Božidarke Stojaković, obe iz Beograda i Vahide Braha kao opunomoćenika oštećenih; dana 27. marta 2002. godine u prisutnosti okrivljenog Save Matića, okružnog javnog tužioca Skendera Morine, branioca Branke Slani Taboroši i Božidarke Stojaković kao i zastupnika oštećenih Vahide Braha doneo je i javno objavio sledeću

PRESUDU

Okrivljeni SAVA MATIĆ iz Orahovca, rođen 25. januara 1963. godine u Orahovcu, ime oca [REDACTED] Matić, ime majka [REDACTED] kosovski Srbin, završio osnovnu školu, po zanimanju čistač, neoženjen, siromašnog imovnog stanja, prethodno neosuđivan, u pritvoru od 27. decembra 1999. godine.

NIJE KRIV

za krivično delo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz člana 142. Krivičnog zakona Jugoslavije, koji se primenjuje na osnovu Uredbe UNMIK-a br. 1999/24.

Zbog

nedostatka dokaza na osnovu člana 350, stav 3, ZKP.

Prema tome, okrivljeni Sava MATIĆ je

OSLOBODEN

optužbe po optužnici Kt. br. 310/99 od 11. septembra 2000. godine po kojoj tokom oružanog sukoba u Orahovcu u julu mesecu 1998. godine i u vreme rata na Kosovu od 23.03.1999. godine do 12. 06. 1999. godine na teritoriji opštine Orahovac i u selima Velika Kruša i Donje Potočane, kršeći pravila međunarodnog prava sprovodeći naređenja nadređenih, vršeći napade na nezaštićeno civilno stanovništvo koje je bilo izloženo mučenju, nečovečnom postupanju, primenjivanjem mera zastrašivanja i terora, protivzakonitim prisvajanjem privatne imovine u velikim razmerima, što nije bilo opravdano vojnim potrebama, paljenjem kuća, pljačkanjem imovine koja pripada albanskom stanovništvu, na način da je kao pripadnik-vođa paramilitarnih formacija srpske policije u Orahovcu naredio drugim pripadnicima da izvrše pomenute zločine, odeven u maskirnu policijsku uniformu i naoružan automatskim oružjem – snajperom i revolverom, učestvovao u likvidaciji 42 stanovnika sela Velika Kruša koja se desila dana 26. marta 1999. godine i tom prilikom 42 lica je ubijeno, a među ostalima, to su bili O [REDACTED], B [REDACTED], I [REDACTED], R [REDACTED], A [REDACTED], H [REDACTED], I [REDACTED], H [REDACTED] i dr., svi iz Velike Kruše. Takođe je učestvovao u premlaćivanju stanovništva sela Donje Potočane, maltretirajući ih fizički i psihički, i to Gje [REDACTED], A [REDACTED], I [REDACTED], Z [REDACTED], A [REDACTED], H [REDACTED], I [REDACTED] i Š [REDACTED] a H [REDACTED], koje je, pošto ih je premlatio, zavezao žicom za stubove vinograda.

Pritvor se ukida na osnovu člana 353, stav 3. ZKP.

Oštećeni se upućuju da podnesu imovinsko pravne zahteve putem parničnog postupka na osnovu člana 108, stav 3. ZKP.

Na osnovu člana 99, stav 1. u vezi sa članom 95, stav 2, tačke 1-5 ZKP-a, troškovi krivičnog postupka, uključujući i nužne troškove okrivljenog, te nužne troškove kao i naknade braniocima biće plaćeni iz budžeta suda.

O b r a z l o ž e n j e

Optužnica

Okrivljeni Sava Matić je optužen po optužnici Kt. br. 310/99 od 11. septembra 2000. godine koja je prvo bila dopunjena od strane javnog tužioca tokom prethodnog glavnog pretresa, a zatim tokom ovog glavnog pretresa kada su dodana neka imena još nekim žrtava. Navodi se da je on tokom oružanog sukoba u Orahovcu u julu mesecu 1998. godine, i u vreme rata na Kosovu od 23. marta 1999. godine do 12. juna 1999. godine na teritoriji opštine Orahovac i u selima Velika Kruša i Donje Potočane, kršeći pravila međunarodnog prava sprovodeći naređenja nadređenih, vršeći napade na nezaštićeno civilno stanovništvo koje je bilo izloženo patnji, nečovečnom postupanju, primenjivanjem mera zastrašivanja i terora, protivzakonitim prisvajanjem privatne imovine u velikim razmerima koje nije bilo opravdano vojnim potrebama, paljenjem kuća, pljačkanjem imovine koja pripada albanskom stanovništvu, na

način da je kao pripadnik-voda paramilitarnih formacija srpske policije u Orahovcu naredio drugim pripadnicima da izvrše pomenute zločine, odeven u maskirnu policijsku uniformu i naoružan automatskim oružjem – snajperom i revolverom, učestvovao u likvidaciji 42 stanovnika sela Velika Kruša koja se desila dana 26. marta 1999. godine i tom prilikom 42 lica je ubijeno, a među ostalima, to su bili C [redacted] S [redacted], Ba [redacted] H [redacted], F [redacted] [redacted] A [redacted] H [redacted] F [redacted] H [redacted] i dr., svi iz Velike Kruše. Nadalje, navodi se da je takođe učestvovao u premlaćivanju stanovništva sela Donje Potočane, maltretirajući ih fizički i psihički, i to Xh [redacted] A [redacted], I [redacted] Z [redacted], A [redacted] H [redacted], H [redacted] H [redacted] i Sh [redacted] H [redacted], koje je, pošto ih je pretukao, zavezao žicom za stubove vinograda.

Nadležnost suda

Mesna nadležnost

Prema Zakonu o krivičnom postupku Jugoslavije na osnovu člana 22. ZKP stvarna nadležnost suda se određuje zakonom dotične republike ili autonomne pokrajine.

Zakon o redovnim sudovima Kosova (LRS) kaže da su okružni sudovi nadležni da sude u krivičnim slučajevima koji uključuju optužbe za koje je u zakonu zaprećena krivična kazna od pet ili više godina zatvora na osnovu Člana 29. LRS.

Mesna nadležnost se dodeljuje sudu na čijem području je navodno izvršeno krivično delo na osnovu člana 26, stav 1. ZKP.

Navedeni incident se dogodio na području Prizrena i prema optužnici nadležnost ima Okružni sud u Prizrenu.

Sastav veća

Prema odredbi Odeljenja pravde, a delujući u skladu s Odlukom potpisanom od strane SPGS-a 26. juna 2001. godine, na osnovu Uredbe UNMIK-a 2000/64, imenovani su međunarodni sudija Hajnalka Karpati, kao predsednik veća, te međunarodni sudije Birgit Lange-Klepsch i Timothy Claysona kao članovi veća.

Nijedna stranka nije imala prigovora na sastav veća.

Dokazni postupak

Prvi glavni pretres protiv Save Matića održan je tokom januara 2001. godine na Okružnom sudu u Prizrenu, koji je doneo presudu K. br. 48/2000 od 29. januara 2001. godine i osudio optuženog na 2 (dve) godine zatvora za krivično delo lake telesne povrede iz člana 39, stav 2 Krivičnog zakona Kosova, premda optužnica tereti optuženog za krivično delo ratnog zločina u skladu s članom 142 Krivičnog zakona Jugoslavije.

Gore navedena presuda bila je odbijena od strane Vrhovnog suda Kosova Kž. br. 94/2001 od 13. juna 2001. godine po žalbama koje su podnesene od strane obiju stranaka i celi je slučaj poslan natrag na prvostepeni sud na ponovno suđenje, zbog pogrešnog i nepotpunog utvrđenog činjeničnog stanja, dajući posebna uputstva novom sudskom veću kako da postupi te kojeg svedoka treba da sasluša.

Ponovni pretres je počeo 22. novembra 2001. godine u skladu sa ovim zahtevima.

Okrivljeni Sava Matić porekao je sve optužbe kao izmišljotine uperene protiv njega, kazujući da je uvek bio u dobrim odnosima sa Albancima na području Orahovca, te kazujući kako svako veoma dobro zna da u slučaju da je nekoga ubio, najverovatnije ne bi bio ostao na teritoriji Kosova. Ponudio je objašnjenje u pogledu različitih uniforma koje je nosio tokom takozvane «prve ofanzive» u julu 1998. godine kada je imao staru sivo-maslinasto vojnu uniformu te tokom NATO bombardovanja od marta do jula 1999. godine kada je bio pozvan kao rezervista u teritorijalnu odbranu, gde je bio stražar na glavnoj ulici u Orahovcu, noseći istu uniformu gotovo cele 1999. godine, te kada mu je dodeljeno i snajpersko oružje. U tom periodu komandir mu je bio S [redacted] G [redacted].

Svedok H [redacted] A [redacted] je izjavio da nije poznavao okrivljenog pre rata ali ga se seća kada je okrivljeni došao do njega dok je radio u polju 23. aprila 1999. godine i naredio mu da donese 10 litara mleka za vojsku u mesto pod imenom «Rastova», te je takođe izjavio da je čuo kako su okrivljeni i još neka lica došli k svedoku I [redacted] Z [redacted] i od njega iznudili 100 DEM tako što su uperili snajper u njega, međutim rekao je da niko nije došao u njegovu kuću da mu preti.

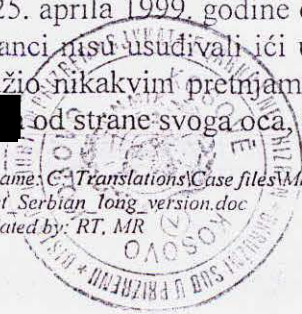
Svedok Xh [redacted] li A [redacted] je poznavao okrivljenog pre rata i bili su prijatelji. Isto je izjavio u pogledu incidenta koji se dogodio 23. aprila 1999. godine, a o kojem je govorio svedok H [redacted] A [redacted]. Xh [redacted] A [redacted] je podneo privatnu tužbu protiv Save Matića zbog povreda pretrpljenih kada je bio premalčen. Bio je kod privatnog lekara koji mu nije dao nikakvu lekarsku potvrdu jer povredeni [redacted] me [redacted] nije smatrao da će mu ista biti potrebna, ali je izjavio da bi je sada mogao zatražiti.

On lično nije video okrivljenog da ubija tri mlada Albanca 12. aprila 1999. godine, ali ga je video zajedno sa braćom Vitošević u selu Bratotin kada su došli sa 12 tenkova koji su opkolili selo sa otprilike 150 vojnika-paramilitaraca, te kada je svim stanovnicima sela bilo naredeno da se sakupe u središtu sela, a žene i deca su bili odvojeni od muškaraca. Srpski paramilitarci su pretukli njega i druge Albance kako bi ih naterali da im kažu gde se krije OVK, te su naredili njemu i nekolicini drugih Albanaca da skupe više od 20 leševa. Takođe su videli druge ranjene ljude kako leže unaokolo ali nisu mogli dati tačne informacije sa preciznim detaljima o broju mrtvih i ranjenih.

Šta se tiče incidenta od 25. aprila 1999. godine, rekao je da su S [redacted] G [redacted] i Sava Matić došli u njegovu kuću, i izjavio da se niko poslužio pretnjama da iznudi novac od I [redacted] Z [redacted] u stvari je I [redacted] Z [redacted] njima dao novac da mu kupe cigarete.

Svedok je pomenuo događaj kada su ga Sava Matić, njegov brat [redacted] [redacted] i drugi pretukli 3. septembra 1998. godine, tokom takozvane «prve ofanzive», ali nije naveo da su događaji od tog dana bili u vezi sa incidentima navedenim u ovom slučaju.

Svedok I [redacted] Z [redacted] je potvrdio da je 25. aprila 1999. godine dao 100 DEM okrivljenom da mu kupi kafu i duvan, budući da se Albanci nisu usuđivali ići u Prizren, ali Sava Matić mu nije ništa donio. Okrivljeni se nije poslužio nikakvim pretnjama. Svedok je saslušan po pitanju zlostavljanja A [redacted] i H [redacted] H [redacted] od strane svoga oca, ali to nije lično video.

Svedok S [redacted] Z [redacted] je upoznao okrivljenog Savu Matića i njegovog brata [redacted] pre rata. Dobio je naređenje od srpske vlasti da izveštava o svim događajima koji se dogode u selu te ga je ali H [redacted] obavestio o incidentu u vinogradu, ali nije primetio povrede na njegovom licu ni telu. Takođe, nije video okrivljenog Matića u nikakvoj uniformi tokom rata, budući da nije nigde odlazio u to vreme, jer ga je brinulo što su svi Srbi bili članovi ili policije, ili paramilitarnih snaga.

Svedok C [redacted] S [redacted] je takođe imao istu dužnost da izveštava o svemu što se događalo na području budući da je tamo poznavao mnoge ljude; Savu Matića je takođe upoznao mnogo godina pre rata. Čuo je za incident u vinogradu kada je okrivljeni tražio mleko od svedoka H [redacted] A [redacted] 23. aprila 1999. godine, ali nije video okrivljenog Matića posle toga jer je boravio kod kuće. Svedok je posvedočio kako su ljudi dolazili da mu se požale na ponašanje okrivljenog Matića koji je bio u uniformi i u pratnji drugih Srba kada su uhvatili dvojicu mladih Albanaca u polju, a čija su tela pronađena u dubretu sledećeg dana.

Dana 23. aprila 1999. godine, svedok Hasan Hajredini otišao je sa svojim bratom i ocem obrezati vinograd i rekao je kako su u stvari bili prisiljeni da rade, te da su im Qazim S [redacted] i S [redacted] Z [redacted] govorili kada mogu da odu.

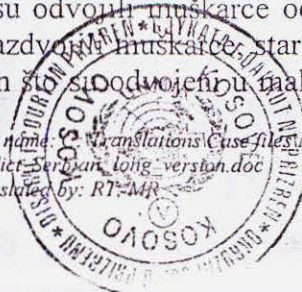
Izjavio je da je video okrivljenog Matića u maskiranoj uniformi JNA u pratnji tri druge osobe kada je, ruku vezanih žicom za stubove vinograda, bio pretučen. Svedok je izjavio da su ih tukli rukama, nogama i oružjem dok se nisu onesvestili. Okrivljeni Matić je bio naoružan snajperom, a ostali, među kojima je prepoznao S [redacted] G [redacted], koji je imao automatsko oružje i uperio mu ga u glavu na preteći način. Takođe nije video Matića posle tog incidenta.

Svedok S [redacted] H [redacted] se susreo sa Savom Matićem po prvi puta 23. aprila 1999. godine te je praktički potvrdio izjavu svog brata H [redacted] I [redacted], ali je precizirao da je okrivljeni Sava Matić bio jedini koji je uperio pušku u bradu njegova brata, ali je izjavio da ne može da razlikuje Savu Matića od S [redacted] G [redacted].

Svedoka A [redacted] H [redacted] (otac svedoka S [redacted] i H [redacted]) pretukla su dva Roma tokom incidenta u vinogradu 23. aprila 1999. godine. Nije siguran kakva je bila uloga Save Matića u tom događaju niti može da kaže ko je u stvari pretio njegovom sinu. Nije bio siguran kakvu je uniformu okrivljeni nosio te takođe nije precizirao da li su samo njegovi sinovi bili vezani žicom, ili je bio i on.

Sud je saslušao svu četvoricu koji su preživeli masakr na «Romskom groblju» kod Velike Kruše. Trojica od njih su bili u istoj grupi nakon što su ih razdvojili dok je jedan od njih jedini preživeli iz druge grupe.

Svedok A [redacted] Z [redacted] je bio svedokom masakra u Velikoj Kruši 25. marta 1999. godine, kada je zajedno sa albanskim civilima morao da napusti selo, krijući se cele noći u planinama sve dok regularne snage JNA nisu došle u region i naredile im da se vrate u selo, gde su ih zaustavili 14 – 15 policajaca koji su odvojili muškarce od žena i dece te im naredili da se upute u pravcu Albanije. Posle su razdvojili muškarce, starije i mlade, u nekoliko grupa te im takođe dali upute gde da idu. Nakon što su odvojeno u malu grupu koja je išla prema potoku

začuli su pucnje i pali zajedno sa [REDACTED] [REDACTED]n, pretvarajući se da su mrtvi. Posle određenog vremena, kada su se uverili da su policijske snage otišle, počeli su napuštati mesto masakra. Tahe je primetio [REDACTED] G [REDACTED] koji im se pridružio na putu za selo Nogavac. F [REDACTED] S [REDACTED] u drugoj grupi je bio ranjen.

Tokom svedočenja u drugom pretresu, svedok je izjavio kako on «misli» da je okrivljeni Matic bio među izvršiocima. Mnogo pre, u ljeto 1999. godine, UNIMK policija mu je pokazala fotografije okrivljenih – to je bilo dosta pre početka prvog pretresa, i u to vreme nije bio siguran da li je on okrivljeni. U jednom momentu tokom drugog pretresa izjavio je da je okrivljeni Matic, obučen u policijsku uniformu, bio lice koje je predvodilo grupu koja je izvršila masakr, ali da nije čuo ko je dao naredbu da se otvori vatra na civile. Ovaj se svedok jako potrudio da svedoči verodostojno te je ostavio otvorenom mogućnost da okrivljeni možda nije bio izvršilac ovog zločina.

Svedok J [REDACTED] D [REDACTED] je morao da napusti selo 25. marta 1999. godine u grupi civila. Rekao je u svom svedočanstvu da je prepoznao okrivljenog Matic kao vođu grupe od 15 policajaca koji su naredili civilima da se odvoje od žena i dece, te su onda počeli da pucaju po muškarcima. Primetio je okrivljenog Matic kao razgovara sa [REDACTED] S [REDACTED] neposredno pre razdvajanja, ali ga nije video posle razdvajanja kada je čuo pucnje.

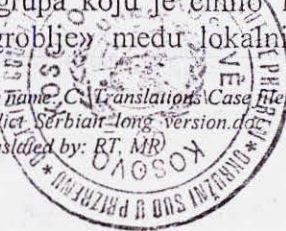
Takođe je posvedočio da je A [REDACTED] Z [REDACTED] bio prvi koji je skočio u grmlje pored potoka pretvarajući se da je smrtno ranjen metkom, a odmah zatim su sledili on i S [REDACTED] G [REDACTED] te su ostali ležati sve dok policijske snage nisu napustile područje. UNMIK policija je svedoku pokazala fotografije nekoliko puta tokom septembra/oktobra 1999. godine kada je navodno on prepoznano okrivljenog, iako je tokom prethodnog glavnog pretresa izjavio da nije nikad lično video okrivljenog već je samo čuo da je on bio vođa grupe od 15 policajaca.

Veće smatra da je njegovo ubeđenje da je identifikovao pravo lice jačalo s protokom vremena od incidenta i prema tome njegovoj tvrdnji da je okrivljeni odgovoran treba pristupiti s oprezom.

Svedok i oštećeni S [REDACTED] G [REDACTED] je video snage JNA kako ulaze u njihovo selo 24. marta 1999. godine i pale kuće sileći ljude da napuste svoja imanja. Takođe je čuo mitraljeske rafale posle razdvajanja muškaraca od žena i dece. Izjavio je da je okrivljeni Matic bio u grupi od 15 policajaca koji su naredili razdvajanje. Takođe je izjavio da je okrivljeni Matic bio u grupi policajaca koja je pratila grupu muškaraca u kojoj je on bio posle razdvajanja. Tokom ponovnog suđenja svedok se setio nekih detalja koje nije prethodno pomenuo. Prethodno je izjavio da je okrivljeni imao samo revolver, dok je tokom ovog pretresa izjavio da je takođe imao i dva noža preko grudi, uz revolver.

Ova tri svedoka potvrdila su svoje izjave tokom poseta mestu zločina a protivrečnosti u nekim detaljima njihovih izjava mogu da se eliminišu što se tiče samog događaja masakra. Međutim, kritično pitanje, naime pouzdanost identifikacije okrivljenog kao vođe policijske grupe, ili kao člana iste grupe, nije se moglo dodatno razjasniti pregleda mesta.

Pre rata, svedok i oštećeni F [REDACTED] S [REDACTED] bio je vozač u fabrici hleba. Rekao je da nije lično poznavao okrivljenog Matic. Dana 23. aprila 1999. godine bio je u grupi muškaraca koje su odvojili od žena i dece i potomjima naredili da odu prema Albaniji, dok je muškarce zadržala policija. Kad je njegova grupa koju je činilo 18 – 22 muškaraca došla na mesto masakra, poznato kao «Romsko groblje» među lokalnim stanovništvom, video je leševe

nekoliko Roma. Takođe je izjavio da je komandir te policijske grupe imao fotoaparat i da je snimio nekoliko ljudi iz njegove grupe koji su bili pušteni.

Dana 25./26. marta 1999. godine kad je počela pucnjava u njegovom selu Velika Kruša, on i drugi seljani pobjegli su u planine. Sledećeg dana vojska im je dozvolila da se vrate svojim kućama, a dok su prolazili pored «Romskog groblja» zaustavila ih je policija u maskirnim uniformama i počela da razdvaja muškarce od žena i dece. On je bio u grupi od otprilike 20 muškaraca kojima je bilo naređeno da odu prema vinogradima. U tom momentu policija je otvorila vatru na njih i on je bio jedini koji je počeo da trči kroz stubove vinograda i jedini je preživio masakr. Svedok je ranjen u levu stranu leđa, a metak mu je prošao kroz desnu stranu grudi. Posle toga pobjegao je u Albaniju gde je bio lečen u bolnici u Draču. Njegov otac i ostali rođaci su ubijeni. Na sudu, svedok nije prepoznao okrivljenog Matića kao člana grupe koja je izvršila masakr, te je izjavio da ga nikad pre nije video.

Ocena izvedenih dokaza i zaključci

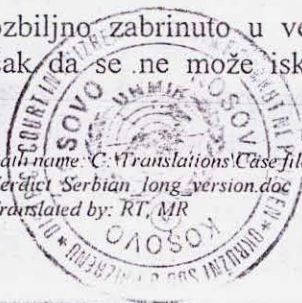
Krivično delo ratnog zločina obuhvata razne oblike nečovečnog postupanja sa određenim kategorijama lica za vreme rata, ili oružanog sukoba. U biti, delo se odnosi na prilike kad se određene grupe ljudi ili vojska ponašaju tako da krše pravila i norme međunarodnog prava. Nečovečno ponašanje obuhvata ubijanje, mučenje, te nanošenje teških patnji ili telesnih povreda, i dr., na osnovu pravila iz Ženevske konvencije iz 1949. godine koja se odnose na zaštitu civila, građanskih lica za vreme rata, ili oružanog sukoba. Ostale glavne grupe prekršaja ratnih zločina odnose se na ona dela koja dovode civilno stanovništvo u izuzetno teške i po život preteće uslove. To se odnosi na istrebljivanje lica, uzimanje talaca, raseljavanje i prisiljavanje lica na napuštanje svojih boravišta, pljačkanje i otimanje njihove imovine, konfiskovanje imovine, prisiljavanje na rad i prinuđivanje na saradnju sa vlastima nametnutim okupacijom, i šire napadi na objekte zaštićene međunarodnim pravom. Kao *modus operandi*, zakon precizira davanje direktnih naređenja za izvršavanje takvih dela, ili direktno izvršavanje.

U ovom krivičnom postupku sud nimalo ne sumnja da se masakr (koji je bio glavna tema ovog pretresa) dogodio i to na način koji su opisali svedoci. U tom pogledu, svedočenja četiri preživela kao i pregled mesta zločina su bili veoma uverljivi.

Dakle, veće je uvereno da se ovaj strašni incident desio i da su posledice bile tragične i strašne – ubistvo 42 lica. Stoga se ovde nalaze svi elementi krivičnog dela ratnog zločina, naime postojanje oružanog sukoba, činjenica da je veliki broj civilnog stanovništva ubijen, te da su ubistva naređena i izvršena suprotno međunarodnom pravu. Sa ove tačke gledišta, iskrenost i verodostojnost svedoka ne mogu da budu dovedeni u pitanje.

Međutim, osnovni je princip krivičnog zakona da sud treba da bude potpuno uveren da je ovaj okrivljeni izvršio krivično delo na način da je učestvovao ili naredio izvršenje krivičnog dela, pre nego šta ga osudi.

U ovom slučaju veće je bilo ozbiljno zabrinuto u vezi s verodostojnošću identifikacije okrivljenog te je donelo zaključak da se ne može isključiti da je ovde slučaj o zameni identiteta – *error in personae*.

Nakon detaljne analize, sudsko veće je zaključilo da je postojao niz ozbiljnih problema koji su uticali na dokaz o identifikaciji okrivljenog u odnosu na masakr. Dokazi koje je izneo A [REDACTED] Z [REDACTED] dobro ilustruju te teškoća. On je rekao da su svi policajci nosili uniforme, i da je stoga bilo teško identifikovati izvršioce posle maltretisanja, koje su on i druge žrtve podneli, te nadalje da nije nikad pre video ta lica. Sem toga, objasnio je da je to, naravno, bio veoma traumatičan događaj te je dodatni problem bio to što je mnogo vremena prošlo pre nego što je bilo koja od žrtava pokušala da identifikuje okrivljenog.

Bilo je važno uzeti u obzir da ovi svedoci i preživeli masakra nisu identifikovali okrivljenog kad su im UNMIK istražioci pokazali fotografiju, i tek nakon što su razgovarali među sobom, i sa drugima o tom događaju došli su do zaključka da je vođa policijske grupe zaista bio Sava Matić.

Mišljenje je sudskog veća da način na koji su svedoci konačno identifikovali okrivljenog ima karakteristike autosugestije, to jest kad je jednom ime Save Matića počelo da kruži među preživelim i rođacima žrtava postupno je dobijalo na snazi samim ponavljanjem tako da su se svedoci koji su pre ozbiljno sumnjali konačno poverovali da je on zaista odgovoran. Iako je to razumljivo, to ipak nije sigurna osnova za osudu.

Drugo pitanje koje je takođe izazvalo sumnje kod veća jeste da ako je tačno da je okrivljeni izvršio tako strašno krivično delo dana 25. marta 1999. godine, kao vođa grupe od 15 policajaca, onda je jednostavno malo verovatno da je samo jedan mesec posle takvih delatnosti, 23. aprila 1999. godine, zatečen kako deluje na mnogo manje organizovan i planski način sa tri lica, u incidentu u vinogradu.

U pogledu incidenta u vinogradu veće je pronašlo značajne protivrečnosti u izjavama svedoka (braće H [REDACTED] i oca) koje se tiču toga ko je tačno uperio oružje u H [REDACTED] H [REDACTED], te da li je A [REDACTED] H [REDACTED] bio vezan ili ne. Premda je A [REDACTED] H [REDACTED] star čovek i lošeg zdravlja, malo je verovatno da bi iko zaboravio tako važan momenat, takvo krivično delo, te verovatno jedan od najgorih momenata u njegovom celom životu, pošto se takve stvari ne događaju tako često da bi ih čovek lako zaboravio. Dakle, mišljenje je veća da se uloga okrivljenog u ovom incidentu ne može utvrditi.

U pogledu incidenta koji se tiče 10 litara mleka koje je okrivljeni zahtevao od svedoka H [REDACTED] a A [REDACTED], veće je primetilo neke kontradikcije u izjavama svedoka ali taj incident po samoj svojoj prirodi ne može da se kvalifikuje kao ratni zločin, budući da nedostaju potrebni elementi i detaljne informacije.

Slična je situacija i u vezi incidenta sa 100 DEM, u kući Xh [REDACTED] A [REDACTED], dana 25. aprila 1999. godine, u vezi kojeg je I [REDACTED] Z [REDACTED] izjavio da je dao novac Savi Matiću da kupi cigarete a Sava Matić nije pribegao nikakvim pretnjama. Ovaj incident nije uopšte krivično delo.

U pogledu dela optužnice koja navodi spaljivanje i pljačku imovine u posedu albanskog stanovništva, sudsko veće nimalo ne sumnja da se to zbilja desilo, ali nema dokaza da je okrivljeni lično učestvovao u takvim delatnostima, ili da je naredio bilo kome da vrše takve radnje. Nijedan svedok nije izjavio da je video ili čuo da je on radio tako nešto.

Sudsko veće je moralo, u skladu sa posebnim uputstvima od strane Vrhovnog suda Kosova, da ispita sve potrebne svedoke, pregleda mesto navodnog masakra, suoči svedoke sa kontradiktornim izjavama koje su dale tokom prvog glavnog pretresa, prouči materijale, te da

ispita elemente i detalje krivičnog dela koje se odnose na incident. Pored svega toga, i nakon što je izvršilo sve ove radnje, sudsko veće ostaje kod mišljenja da postoji ozbiljna zabrinutost koja dovodi u pitanje pouzdanost identifikacije okrivljenog do te mere da ne može da se tvrdi da je njegova uloga u ovim incidentima dokazana.

Konačno, sumnje koje se tiču krivnje optuženog zasnivaju se na sledećem: Sava Matić je bio slobodan u svom mestu do decembra 1999. godine gde je živeo zajedno bez ikakvih problema i nije bilo drugih optužbi protiv njega. Nema dokaza da je pokušao da pobjegne ili da je išta poduzeo šta bi moglo da se protumači kao pokušaj da zataška ili sakrije ikakve tragove krivičnog dela ili da pokuša da utiče na svedoke.

Njegov nivo obrazovanja i njegovo zanimanje čistača koji je završio samo osnovnu školu nisu dosledni sa navodima protiv njega, prema kojima je bio komandir grupe srpskih policajaca. Takođe nema dokaza da je prešao sa položaja vojnog rezerviste na položaja kvalifikovanog policijskog komandira, niti kada ni kako se to desilo.

Njegov srpska narodnost ni u kom smislu automatski ne podrazumeva njegovo učestvovanje u takvim delatnostima.

Sudsko veće je uzelo u obzir princip *in dubio pro reo* i u skladu sa tim i zbog nedostatka dokaza protiv njega odlučilo da je Sava Matić oslobođen optužbe za krivično delo ratnog zločina iz člana 142 Krivičnog zakona Jugoslavije, budući da nije neosporno dokazano da je on lice koje je izvršilo ova krivična dela.

Pritvor

Pošto je okrivljeni oslobođen optužbi, pritvor se ukida na osnovu člana 353, stav 3. ZKP.

Imovinsko pravni zahtevi

Oštećeni se upućuju da podnesu imovinsko pravne zahteve na osnovu člana 108. stav 3. ZKP.

Troškovi

Odluka koja se odnosi na troškove krivičnog postupka temelji se na članu 99, stav 1. u vezi sa članom 95, stav 2, tačke 1-5 ZKP-a.

Pravni lek:

Žalba protiv ove presude može da se izjavi Vrhovnom sudu Kosova putem ovog suda, u roku od 15 dana po prijemu iste u pisanom obliku

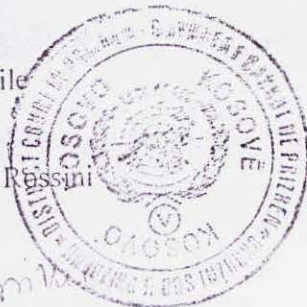
Prizren, 27. marta 2002. godine
K. br. 66/2001

Zapisničar:

Debrework Haile

Preveo: Mario Rassin

Mario Rassin

Predsednik veća:

Hajnalka Karpati